

December utolsó napjaiban nyolc újabb hazai felfedezésű kisbolygó elnevezését hagyta jóvá a Nemzetközi Csillagászati Unió.

A Szegedi Tudományegyetem és az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont együttműködésével 1997-ben indított kisbolygó-megfigyelési program keretében már kétezernél is több aszteroidát sikerült felfedezni. Ezek jó részét a Csillagászati Intézet Piszkéstetői Megfigyelő Állomásának 60 cm-es Schmidt-távcsövével találták az SZTE és az ELTE hallgatói, kutatói, illetve a csillagda munkatársai.

Egy kisbolygó felfedezése az első megpillantásától az elnevezéséig igen hosszadalmas és bonyolult folyamat. Ennek legfőbb oka, hogy az égitest mozgásának pontos meghatározásához, a pálya precíz leírásához több éven keresztül követni kell a kisbolygót, ami nem mindig sikerül az észlelőknek. Ráadásul a szabályozás is jelentősen megváltozott az elmúlt években, de általánosan elmondhatjuk, hogy egy éjszaka megfigyelései nem elegendők, hogy valóban felfedezőnek mondhassuk magunkat. Ehhez legalább két-három különböző éjszaka kell megfigyelni a kisbolygót, de a legbiztosabb, ha egy hónapon át tudjuk követni. Így amikor évekkel később újra lefotózzák, a múltbéli adatokat visszakeresve eljuthatnak a mi észleléseinkig. Amennyiben kevés észlelést végeztünk, az is előfordulhat, hogy elveszítjük az égitest felfedezésének jogát. Ha már két különböző évben észlelték a kisbolygót, és a mi ideiglenes jelölésünk alatt fut (ez a felfedezés évéből, majd betűk és számok kombinációjából áll), már biztosan mi leszünk megadva felfedezőnek, de ehhez legalább további két évben meg kell figyelni az égitestet. Ezt követően a Nemzetközi Csillagászati Unió (IAU) illetékes szervezete, a Minor Planet Center megsorszámozza az égitestet, és az ekkor megadott

felfedezőnek 10 évig kizárólagos joga nevet adni az égitestnek. Az alábbi összefoglalóban a nyolc égitest és elnevezésük történetét ismertetjük.

(147421) Gárdonyi = 2003 GG

Sárneczky Krisztián fedezte fel 2003. április 1-je hajnalán Pizskés-tetőn. A Virgo csillagképben járó, 20,5 magnitúdós égitestet csak két napig sikerült követni, de szerencsére az Arizonában működő Spacewatch program keretében a hónap végén ismét megfigyelték. A halvány égitest így a 2005-ös újrafelfedezés után is magyar kisbolygó maradhatott. Később egy másik amerikai kisbolygókereső program, a NEAT internetes archívumából számos 2000-es és 2002-es pozíciót sikerült kimérni a kisbolygóról. A Naptól 2,9 CsE-re (435 millió km) keringő, azt 4,97 év alatt megkerülő kisbolygó 2007 elején kapta meg sorszámát. A 3-4 km-es kisbolygó Gárdonyi Géza (1863-1922) író, költő, drámaíró, újságíró, pedagógus, az MTA tiszteletbeli tagja után kapta nevét, aki történelmi regényei nyomán a századforduló magyar irodalmának népszerűségben máig kiemelkedő alakja. Az író monogramja miatt esett a választás az ideglenes jelölésében GG betűket tartalmazó aszteroidára.

A többi kisbolygóról olvashat: [itt](#)

2013. február 7.

Forrás: www.hirek.csillagaszat.hu